

22140043

CROATIAN A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
CROATE A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
CROATA A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning)
Vendredi 9 mai 2014 (matin)
Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Napišite usmjerenu analizu samo **jednog** odlomka. U odgovoru se morate pridržavati obaju navedenih pitanja.

1.

Najzad pade večer i tada se dogodiše neke stvari, koje nisu bile svagdašnje. Bog zna, zašto je to tako bilo!

5 Najprije se kroz sumrak oglasi nečiji zov, te psi zalajaše. Večer tada tiho priđe i sve utiša, ali u uzduhu ostade neodređena sjeta, koja se hvatala srca i nabora odjeće. U stvari uđe želja za mirom. Želja za mirom uđe i u nas. No u nas udoše i neke osobite misli, koje su oduševile pažnju. Bio je to čas, kad se iza svršenog posla slažu nadanja, bio je tihi onaj čas, i večer je bila u gradu.

10 Grad je bio pust. Naoružan osmjesima, opustjevši zbog iznenadne hladnoće ili zbog čuda, stajao je tako na kraju pejzaža i ulazeći u nj. Dobro se vidjela nelijepa linija kuća, nad kojima je zlokobno stajao stijeg crnog, raspršenog oblika. Između ograda vijugali su uski prolazi, u kojima su se sada kupile sjenke, čekajući mimohod. Sumrak je mekano ležao na krovovima kuća, na otvorenim terasama, na baščama i na strehama hvatajući naše oči i odnoseći naše misli.

15 Jedan bos čovjek prođe pored nas s torbom na leđima, punom ničega. Za njim se sklopi večer, dok je odlazio, skrivajući njegov bijeg od ljudi koji nisu imali srca. Onda opet sve utihnu. Bio je to prosjak, običan čovjek, jedan od onih koji se samo ponekad, zbog grižnje savjesti, jave na rubu naše svijesti. Za njim je ulicom prošao vjetar, i opet mir i naša misao. A tada iznenadno prošla i jedna starica ...

20 O njoj se nije znalo mnogo, ali ona je živjela deset godina odvojeno od svijeta, čak i protiv svijeta, dovoljna sama sebi. Nije stoga ni ulazila u krug naših briga. Ipak smo se za njom okrenuli.

– Izašla je konačno! ... He! he! ...

– Gdje li će?! ... mislili smo.

Nama, koji smo je ranije poznavali učinilo se, da je u njoj sada novi duh, i misao koja je sjeća cijelog njezinog promašenog života, i nekih činjenica koje su još svježije i koje bole ...

25 Da. Starica je bila izašla.

Pojas sjete kružio je oko tog izlaska. Odrazi samotnije bili su vidljivi na njoj, išli su s njom. Već deset godina ona nije htjela nikoga vidjeti, i s nekim govoriti. Sada je već bila potpuno suha, i ugašena kao svijeća.

30 Bila je stara, ô o! ... Njezino je srce svjetlucalo pri svakom otkucaju, jer je bol u njemu bila još živa.

Pa ipak je, eto, bila izašla!

35 Susretali su je svakakvi glasovi, i ona je susretala njih, ali ona nije marila za to. Kao i prije, ona je htjela proći mimo svijeta i mimo stvari. A bila je već i zaboravila, kako to vani večer titra na putovima i kako se njišu zipke grmova i trave. Zaboravila je bila, kako šutljivo stoji plast sijena na livadi, dok rominja večer nad prostorima.

– Poludila je možda! ... pomislili smo u jedan mah.

Još uvijek je žurila kao nekad. Još uvijek je išla naprijed prije koračaja, naginjući se za mislima, koje su je vodile. Ali sad su mršava bila njezina ramena, i sjedine su padale s čela, pa se njezino tijelo nije talasalo ljepotom pri hodu. Taj hod je sad bio čudan, zaboravljen, 40 gotovo smiješan. Turoban je bio taj hod.

Nije se moglo sakriti: pojas tuge lebdio je oko toga izlaska ...

Zvonimir Remeta, *Crtež* (1939)

- (a) Kakva atmosfera vlada krajolikom diljem cijeloga odlomka?
- (b) U kakvom su odnosu mještani, u ime kojih se pripovijeda priča, i ostarjela žena?

2.

Autoportret u kasno proljeće 1959

Visok i sâm pjevam pjesme pod šutnjom sunca
Lice mi je tiho oči neprisutne srce ljubičasto
Prate me mrtvi pjesnici i vojnici
Riječ je o ljubavi Ja sam rapsod Svijeta
5 Mene će krv mojih riječi ugušiti
ja ću umrijeti ko u priči
A ostat će Svijet koji je bio moj
ravnodušan klippan jak i zadihan
s kojim sam istrošio svu svoju snagu
10 Možda će se sjetiti neko polje djeteline
neka šuma uz rijeku
dečka koji je pjevao i imao ljubičasto srce
Dečka kojeg su šibale boli u njenoj maloj sobi

Milivoj Slaviček, *časopis Književnik* (1959)

- (a) Kako se u ovoj pjesmi svakodnevnorazgovorne sintaktičke strukture pretvaraju u slobodne stihove?
- (b) Koje se moguće metaforičke skupine sučeljuju oko „ja“ odnosno „svijet“?
-